ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ئايلىق ئۇنۇپرسال ئەدەبىي ژۇرنال ئامبىرى

ھاياتلىقتىكى خەتەرلىك ھاڭ - چۈشكۈنلۈك

ئەنۋەر ئابلەت شەيدائى

ھاياتلىق — شادلىق بىلەن قايغۇ، نۇسرەت بىلەن مەغلۇبىيەت، ئېرىشىش بىلەن يوقىتىش، يارىتىلىش بىلەن يوقىلىش ئارىسىدىكى مەۋجۇتلۇق. ئۇ بىھېساب تۆلەنگەن بەدەل ۋە ئىشەنچ تۇپرىقىدا ئۈنۈپ يىلتىز تارتىپ، ئارمان ۋە تىرىشچانلىق مۇھىتىدا يوپۇرماق چىقىرىپ، ئۈن - تىنسىز تۆكۈلگەن تەر تامچىلىرى ۋە كۈچلۈك ئېتىقاد ھىممىتىدە باراقسانلاپ، چىدام، تاقەت، ئەقىدە، ئەجىر، مەسئۇلىيەت ۋە تىرمىشىش دەۋرىيلىكى داۋامىدا پەسىلسىز چېچەكلەپ مېۋە بېرىدىغان خاسىيەتلىك دەرەخ.

چۈشكۈنلۈك — ئاشۇ خاسىيەتلىك دەرەخنى ئەبەدىي باراقسانلاتماي، ئۇنىڭ يوپۇرماق ۋە چېچەكلىرىنى نابۇت قىلغۇچى، ھەتتا قۇرۇتۇپ قاخشالغا ئايلاندۇرغۇچى قارا ئۈششۈك، ئاشۇ دەرەخنىڭ مەزمۇت يىلتىزلىرىنى چىرىتكۈچى ئۆتكۈر ۋىرۇس. ئەگەر ئۇنىڭ ئالدى ئېلىنمىسا، تىزگىنلەنمىسە، ئۆز ۋاقتىدا تازىلانمىسا، ھاياتلىق دەرىخىنىڭ مەۋجۇتلۇقى شۈبھى ۋە غاپىللىق بورانلىرىدا ۋاقىتسىز نابۇت بولۇشى، ئۆز خاسىيىتىنى يوقىتىشى مۇمكىن.

تۇيغۇسى ئويغاق، ئەقلى - ھوشى جايىدا كىشىلەرگە ئايانكى، ھاياتلىق مەنزىلىدە چۈشكۈنلۈك پاتقىقىغا چوڭقۇر پېتىپ، پۇشايمان ۋە ھەسرەت ئازگاللىرىدا تۇنجۇقۇپ بىقەدىر ياشاۋاتقانلارمۇ؛ گويا تىرىك مۇردىغا ئايلىنىپ ئۆلۈمتۈك ھايات كەچۈرۈۋاتقانلارمۇ؛ تۈرلۈك قىسمەتلىرى بەدىلىگە يورۇق دۇنيادىكى سەپىرىنى بۇرۇنراق ئاخىرلاشتۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىۋاتقانلارمۇ ئەتراپىمىزدا دائىم يولۇقۇپ تۇرىدۇ.

چۈشكۈنلۈك — ئۈمىدسىزلىك، ئىرادىسىزلىك، تەقدىرپەرەستلىك نادانلىقنىڭ ئىپادىلىنىشى بولۇپ، ئۇنىڭ ئاخىرقى نۇقتىسى ئېچىنىشلىق ھالاكەتتىن ئىبارەت. ئەقىل كۆزىمىز بىلەن كۆزەتسەك، ھاياتلىق مۇساپىسىدە چۈشكۈنلۈكنىڭ جانلىق ئىپادىلىرىنى ھەرقاچان ئۇچرىتىپلا تۇرىمىز. تېخى يېقىندىلا يولۇققان ئىبرەتلىك بىر كۆرۈنۈش كۆز ئالدىمدىن زادىلا كەتمەيدۇ. كەچلىك تاماق سىڭدۈرۈش مەقسىتىدە كوچا ئايلىنىپ كېتىۋېتىپ، ئاۋات بىر قاۋاقخانىنىڭ ئالدىدىكى دىقماق سۆگەت ئاستىدا خېلىلا تەڭشىلىپ «شىركەيپ» بولۇپ قالغان ئىككى كىشىنىڭ بىر - بىرىگە دەرد تۆكۈشۈپ ئېيتقان سۆزلىرى قۇلىقىمغا كىرىپ قالدى. مەن ئىختىيارسىزلا ئۇلارغا سەل يېقىنلىشىپ، ئۇلارنىڭ «دەرد»لىرىگە ئورتاقلىشىپ قالدىم. ئۇلار

بىر ـ بىرىنىڭ بويۇنلىرىغا گىرە سېلىشۇالغان بولۇپ، تۇرقى نورمال ئادەمگە نىسبەتەن غەلىتە-لىك ھېس قىلدۇراتتى.

ـــ ساڭا دېسەم ئاداش، ـــ دېدى بىرسى كۆزلىرىنى ئارا ـ ئاران ئېچىپ، ـــ بۇ ئۆيدىن پەقەتلا رايىم يېنىپ كەتتى. بىردەم خوتۇن جا-ۋۇلداپ بېشىمنى ئاغرىتقان، بىردەم بالىلار كۆ-زۈمنىڭ ئىچكىرىسىگە قاراپ تاپا قىلغىلى تۇر-غان. ئۆيدە مەن خۇددى ئارتۇق ئادەمدەك خو-تۇنىڭ كۆزىگە سەت كۆرۈنۈپ قالدىمغۇ ئەمدى. ئائىلىنىڭ ھەممىلا ئىشىغا مەن ئىگىدەكلا. ھەي، راستىنى دېسەم كۆڭۈل سۇ ئىچىمگەن ئۆينى تۇتۇپ بولغىلى بولمايدىغان ئوخشايدۇ. ماڭا يا خوتۇنۇم ئىشەنمىگەن، يا بالىلار ئىشەنـ-مىگەن، يا ئاتا ـ ئانام ئىشەنمىگەن. بۇ نېمىشقا شۇنداق بولىدۇ دەيمەن! مەن زادى نېمە بولدۇم؟ شۇ تاپتا ئۆزۈمدىنمۇ زېرىكىۋاتىمەن دېگىنە، جېنىم دوستۇم.

ـــ سېنىڭ ئەھۋالىڭ مېنىڭكىدىن سەل ئوبدانراق تېخى، ـــ دېدى يەنە بىرسى يىغا ئو-لاشقان كۆزلىرىنى چىمچىقلىتىپ، ـــ خوتۇنۇم ماڭىمۇ ئىشەنمەس بولۇپ قالدى بولغاي، پەقەتلا كۆزگە ئىلمايدىغان بولۇۋالدى. مەن ئۆيگە كە-رە ـ كىرمەيلا جاۋۇلداپ بېشىمنى قوچۇپ ساراڭ قىلىۋېتىدۇ.

ـــ ھە ئەمدى كەچ بولدىمۇ؟ بۇ ئۆيدە سەن ئەركىشىمۇ ياكى مەن ئەركىشىمۇ؟ بۇ ئۆي بـ-لەن پەقەت كارىڭ يوق، ھەر كۈنى سېسىق ھا-راقنى ئىچىپ يۈرگىنىڭ يۈرگەن. ماۋۇ بالىلارنى باقمىزمۇ ياكى باقمايمىزمۇ؟ ـــ دەپ ئالدىمغا يۈگۈرۈپ كېلىپ، ئادەم بار ـ يوق دېمەي قاخ-شىغىلى تۇرىدۇ. ئىش ھەققىمنىڭ ھېسابىنى ئېلىشىچۇ تېخى! مەيلىچە بولسا ماڭا بىر تە-يىنىمۇ تۇتقۇزغىسى يوق ئۇ ساراڭنىڭ. تەڭ بولاي دېسەم يىغلاپ قورۇنى بېشىغا كىيىدۇ دېگىنە.

ـــ بۇ دۇنيادا بىزنى چۈشىنىدىغان ئادەم بارمىدۇ ـ يوقمىدۇ؟ ئۆيدىكىلەر شۇنداق قاراۋاتـ-سا، ـــ دېدى كۆزلىرى ئۆيقىسىراپ، كالپۇكلىرى گەز باغلاپ كەتكەن كىشى پات ـ پات ئەسنەپ قۇيۇپ، ـــ بىزنىمۇ ئەر كىشى دېگىلى بولاما-دۇ ـ ھە؟ بىر ئەر تۇرۇپ خوتۇننىڭ قولىغا قې-لىش نومۇس ئەمەسمۇ دەيمەن. قېنى ئەمدى بىزنىڭ ئائىلىدىكى ئورنىمىز؟

ـــ شۇنى دېگىنە دوستۇم، قىيامەتلىك بۇرادىرىم، ـــ دەيتتى ھېلىقى بىرىمۇ ئۇنى قول-لاپ، ـــ بىز ھازىر ئۆيدىمۇ، دوستلارنىڭ نەزەر-دىمۇ ھېچنېمىگە ئەرزىمەيدىغان بولۇپ قالدۇق. پۇلنىمۇ خوتۇندىن سوراپ خەجلىگەن، يولنىمۇ خوتۇندىن سوراپ ماڭغان ... بېجىرىم بىر ئەر تۇرۇپ، كۆڭلىمىز تارتقان ئىشلارنى قىلىپ يا-شىيالمىغاندىكىن بىزنىڭ بولارىمىز شۇ ئوخ-شايدۇ. بولدى، باشقا كەلگەننى كۆرەرمىز ...

دولامغا يەڭگىل تەگكەن قول دىققىتىمىنى بۇرۇۋەتتى.

ـــ ھە بۇرادەر، كەچلىك ھاۋالانغىلى چە-قىپ بېلەتسىز كومىدىيە كۆرگىلى تۇرۇپسىـ-لەر ـ دە، ـــ دېدى بىر تونۇشۇم مەنىلىك قە-لىپ، ـــ يۇرۇڭلار بۇلارنىڭ تېتىقسىز پاراڭلـ-رىغا قۇلاق سېلىپ ۋاقتىنى ئىسراپ قىلغۇچە ئۆيگە قايتايلى.

راستىنى دېگەندە ئۇلارنىڭ پاراڭلىرى بارغانسېرى قىزىۋاتاتتى. مەن بۇ يەردە يەنە تۇ-رۇۋېرىشكە سەۋەب كۆرسىتىشنىڭ ئورنىغا بايـ-قى بۇرادەرگە ئەگىشىپ ئۇلارنىڭ «سۆھبىتى»-دىن بارا ـ بارا يىراقلاپ كەتتىم. بىراق ئىختە-يارىم ھېلىقى بىر جۈپ «دەردمەن»دە قالغانىدى. ئەگەر ئازراق پۇرسەت بولغان بولسا ئۇلارنىڭ «دەرد»لىرىنى كۆپرەك ئاڭلاپ باققۇم بار ئىدى. شۇ كېچە خېلى بىرۋاقلارغىچە ئويقۇم كەلمىدى.

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com

تەگسىز خىياللار كاللامغا كىرىۋېلىپ، تەشۋىش ۋە نەپرەت ئىلكىدە ئاچچىق تولغىنىپ كەتتىم. ئۇلار يېتىلگەن، بېجىرىم ئەرلەر. ئىللىق ئائىلىسى، بويىغا يەتكەن پەرزەنتلىرى تۇرۇپ ئۆز-لىرى «بىچارە، دەردمەن»لەر كوچىسىغا كىرىپ قالغانلىقىغا ئىچ ـ ئىچىمدىن ئېچىندىم. «بارچە گۈناھ ئۆزۈمدە تۇرۇپ، قاپ كۆتۈرۈپ نەگە باراي» دېگەندەك، ئۇلارنىڭ چۈشكۈنلۈك كوچىسىدا ئۆزىنى يوقىتىپ، ئائىلە ئىقتىسادىنى بۇزۇپ ـ چېچىش بەدىلىگە «كۆڭۈل ئاغرىقى»غا ئېرىشىپ ئۆز ئۆيىدىن «كۆڭلى سۇ ئىچمەي» قالغانلىقىغا ئاچچىق كۈلگۈم كەلدى. بىر ئەرنىڭ جەمئىيەتتىكى ۋە ئائىلىدىكى مەجبۇرىيىتى نېمە؟ ئۇ ئائىلىدە قايسى ئىشلارنى ئۈستىگە ئېلىشى زۆرۈر؟ خوتۇنى ھەم بالىلىرى ئالدىدىكى مەسئۇلىيىتىنى قانداق ئادا قىلىشى شەرت؟ دېگەندەك مۇھىم مەسىلىلەرنىڭ تېخىچىلا ئۇلارنىڭ مەركىزىدىن ئورۇن ئالالمىغانلىقىغا باغرىم ئۆرتەندى. ئۇلارنىڭ ئائىلىسىنى ۋە پەرزەنتلىرىنى ئەستىن چىقىرىپ، بارچە ئېغىرچىلىقلارنى خوتۇنلىرىغا ئىتتىرىپ، يەنە شۇلاردىن ئاغرىنىشى ئەجەبلىنەرلىك ئىش ئەمەسمۇ؟ شۇنداق تۇرۇقلۇق ئۇلارنىڭ ئائىلىدە قانداق ئورنى بولماقچىدى؟ جەمئىيەتتىچۇ؟ ئۇلار يات خۇي ـ پەيلىدىن يانماي، يەنە شۇ چۈشكۈنلۈك، غاپىلىق كوچىسىدا داۋاملىق مېڭىۋەرسە ئاقىۋىتى نېمە بولار؟ مۇنداق چۈشكۈن، مەسئۇلىيەتسىز ئاتىلار قولىدا يېتىلگەن پەرزەنتلەردىن قانداقمۇ ئۈمىد كۈتكىلى بولسۇن؟ ئۆزىنىڭ قەدىر ـ قىممىتىنى، ئىززەت ھۆرمىتىنى ئۆز قولىدا نابۇت قىلىپ، سەۋەبىنى ئۆزىدىن ئىزدەشنىڭ ئورنىغا باشقىلاردىن ئاغرىنىش بىمەنىلىك ئەمەسمۇ؟

بۇ يەردە يەنە ئالدىنقى يىللىرى يۇز بەرگەن تراگېدىيىلىك بىر ۋەقەنى تىلغا ئېلىپ ئۆتۈش زۆرۈر تېپىلىۋاتىدۇ.

ياشلار بايرىمى مۇناسىۋىتى بىلەن بىر نەچچە دوستلار ئاۋات بىر قورۇمىخانىغا جەم بولۇپ غىزالىنىۋاتاتتۇق. توساتتىنلا قوشنا ئايرىم-خانىدىن قىيا ـ چىيا كۆتۈرۈلۈپ كەتتى.

ـــ ھۇ ھۆل تاسما. خېتىمنى بېرەمسەن ـ يوق؟ ئەركىشىمۇ سەندەك بىنۇمۇس بولامدۇ ـ ھە؟ كىرە ئالدىمغا، بۇگۈنلا ئاجرىشىمىز. ھۇ ئەقلىگە ئېشەك تېپىۋەتكەن رەسۋا ... يامغۇردەك تۆكۈلۈپ تۇرۇپ ياغدۇرۇلۇۋاتقان ھاقارەت بارغانچە يۇقىرى پەللىگە كۆتۈرۈلمەكتە ئىدى.

ـــ نېمە گەپ بولسا ئۆيدە دە دەيمەن. يا-قامنى قويۇۋەت، بولمىسا ھېلى بىكار!

ـــ قويۇۋەتمىسەم قانداق قىلالايتتىڭ؟ ئەر كىشىدەك ئاچچىغىڭ بىلەن بىرنى ئۇرۇپ باقە قېنى ... سورۇندىكىلەرنىڭ يېلىنىشى، خوجا-يىنىڭ نەسىھىتى بىلەن بۇ جىدەلمۇ ئاستا ـ ئاستا بېسىقىپ قالدى. ھېلىقى ئاۋازلار بىزگە تونۇشتەكلا قىلاتتى. بىز بىر ـ بىرىمىزگە سوئال نەزىرىمىز بىلەن قاراشقانچە بىردەم جىمىپ قالدۇق. كېيىن ئۆز پارىڭىمىزغا چۈشۈپ كەتتۇق. ئاردىدىن ئۆزاق ئۆتمەي ئىككىيلەننىڭ راستىنلا ئاجرىشىپ كەتكەنلىكىنى ۋە ئۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك باشقا ئىشلار توغرىسىدىكى «ئۇچۇر»نى ئاڭلىدىم. ئەسلىدە بۇ ئىككى ياش ئوقۇش پۈتكۈزۈپ كېلىپ خىزمەتكە ئورۇنلاشقاندىن كېيىن، ئىككى ـ ئۈچ يىل ئارىلىشىپ بىر ـ بىرىنى چۈشىنىشىپ ئاندىن تۇرمۇش قۇرغان بولۇپ، ئۇزاق مەزگىل ئىناق ياشاپ كېشىنىڭ مەسىلىكى كەلگۈدەك بەختلىك ئائىلە قۇرغانىكەن. تۇنجى پەرزەنتى تېخى باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئەلاچى ئوقۇغۇچىسى ئىكەن. كۈنلەرنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ھېلىقى يىگىت قىمارغا ئۆگىنىپ

قاپتۇ ھەم ھەش ـ پەش دېگۈچە نۇرغۇن قەرزگە بوغۇلۇپ قاپتۇ. قىماردىن قول ئۈزۈش ھەققىدە كۆپ قېتىم نەسىھەتلەر قىلىنغان بولسىمۇ، ئۇ پەيلىدىن يانماپتۇ. ھەر قېتىم ئۇتتۇرۇۋەتكەندە بولۇشىغا ئىچىپ كىرىپ ئايالىنى تىللايدىكەن، دۆشكەلەيدىكەن. ئەتىسى مەستلىكى يېشىلگەندە قىلمىشىغا مىڭ بىر توۋا قىلىپ، بۇنداق ئىشنى قايتا سادىر قىلماسلىققا قەسەم ئىچىدىكەن. بىراق، بۇ خىل ئەھۋال يەنە داۋاملىشۋېرىپتۇ.

بارا ـ بارا قەرز ئىگىلىرى ئۇنىڭ ئۆيىگە قەرز سۆيلەپ كېلىشكە باشلاپتۇ. ئاشۇ كۈنى بىر قەرز ئىگىسى ئۆلارنىڭ ئۆيىگە كېلىپ خوتۇنىدىن ئېرىنى تېپىپ بېرىشنى ياكى قەرزنى قايتۇرۇشنى ئېيتىپ ئۇنى تەڭلىكتە قويۇپتۇ. بۇ ئىش خوتۇنىغا بەكلا ھار كەلگەچكە، نومۇس كۈچىدىن قەھرىنى باسالماي ھېلىقى جىدەلنى تېرىشقا مەجبۇر بولۇپتۇ ۋە ئاخىرى ئاجرىشىپ كېتىپتۇ. جەمئىيەتنى ئەستايىدىللىق بىلەن كۆزىتىدىغان بولساق، قىمار ۋە ھاراقنىڭ «مېھرى»دىن كېچەلمەي ئىللىق ئائىلىسىنىڭ خانۇ ـ ۋەيران بولۇشىغا، خوتۇنلىرىنىڭ تۇل، باللىرىنىڭ يېتىم بولۇشىغا سەۋەبكار بولغان، كىشىلەرنىڭ جەمئىيەتنىڭ نەزىدىن چۈشۈپ قالغان، ھەتتاكى چۈشكۈنلۈككە چاڭگىلىدا بىئەجەل جان بەرگەن «ئەزىمەت»لەرمۇ ھەر دائىم ئۇچراپ تۇرىدۇ. ئۇلار ئەنە شۇنداق يات خۇي ـ پەيلى، ئوسال مېجەزى، زەئىپ روھى بىلەن ئۆزىنى، ئاتا ـ ئانىسى، پەرزەنتىنى ھەم جۆرىسىنى، ئۇرۇق ـ تۇغقانلىرىنى ۋەيران قىلىپلا قالماي، يەنە ئۆز نۆۋىتىدە جەمئىيەت تەرتىپىنى قالايمىقانلاشتۇرۇپ، جەمئىيەتكە بىر خىل بېسىم ۋە ئاۋارىچىلىقلارنى كەلتۈرۈپ، تىنچ ـ خاتىرجەملىكنىڭ كۈشەندىسىگە ئايلىنىدۇ. بۇ بىر ئەقىل ئىگىسىگە نىسبەتەن ئېيتقاندا نېمە دېگەن ئەپسۇسلىنارلىق كەچمىش، نەقەدەر ئېچىنىشلىق تراگېدىيە ـ ھە!

مەيلى جەمئىيەتتە ياكى ئائىلىدە بولسۇن ئادەم ئورنىغا تايىنىپ ئەمەس، بەلكى ھەقىقىي ئادەمىيلىك خىسلىتى ۋە سالاھىيىتى بىلەن ئىززەت ـ ھۆرمەتكە سازاۋەر بولۇش ئەڭ پەخرلىك، ھەقىقىي قىممەتكە ئىگە رېئاللىقتۇر.

ئىنساندا ياشاش ئۇچۇن ئۇمىد ۋە ئىشەنچ بولۇشى كېرەك. ئۇ مەۋجۇتلۇق بىلەن باراۋەر. ھاياتلىقتا ئىشەنچ ۋە ئۇمىدتىن ئايرىلىپ قېلىش ئەڭ خەتەرلىك. چۈنكى، ئۇ ئىنسان ھاياتىنىڭ چەكسىز مەنزىللىرىنى يورۇتۇپ تۇرغۇچى يالقۇنلۇق مەشئەل بولۇپ، ئىنسانلار ئاشۇ مەشئەلنى قولىدا مەھكەم تۇتۇپ، ئۇنىڭ ئىلاھى قۇدرىتىدە تۇرلۇك ـ تۇمەن مۇشكۈلاتلارنى ئاسايىشلىققا ئايلاندۇرۇپ، ئۆز مەنزىللىرىگە يېتىپ بارىدۇ. ئون نەچچە يىلنىڭ ئالدىدا دىيارىمىزدا بىر يىگىت ئەرزىمەس بىر جىدەلگە ئارىلىشىپ قېلىپ، جەمئىيەتتە يامان تەسىر پەيدا قىلغاچقا، تۇرمىگە كىرىپ قالدى. بىراق، ئۇ ئىشەنچسىنى قىلچە يوقاتماي، تۇرمە ھاياتىدا ئۆز قىلمىشىغا ھەقىقىي

ئەۋلاد گۇرۇپپىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قوليازمىلار ئامبىرى

توۋا قىلىپ، ھەقىقىي ئادەم بولۇشقا بەل باغلىغان، ئىپادىسى ئالاھىدە ياخشى بولغاچقا، تۈرمىدىن مۇددەتتىن بۇرۇن قويۇپ بېرىلدى. ئۇ جەمئىيەتكە چىققاندىن كېيىنمۇ ئۆزىنى تاشلىۋەتمەي، تىرىشىپ ئىشلەپ ئۆز ئالدىغا ئىگىلىك تىكلەپ، جەمئىيەت ئۈچۈن ياخشى ئىشلارنى قىلىش ئارقىلىق قەلب يارىسىنى ساقايتىش ئىرادىسىگە كەلدى ۋە نۇرغۇن جاپا ـ مۇشەقەتلەرگە باش ئەگمەي غايىسىنى ئەمەلگە ئاشۇردى. ئۇ چۈشكۈنلۈك قۇچىقىدىن يۇلقۇنۇپ چىقىپ ئۈمىد دالاسىدا نىجادلىق تاپقان، پاكلانغان بىر روھنىڭ جانلىق شاھىدى. ئەمما، ئارىمىزدىكى بىر قىسىم كىشىلەر بولسا ئۈمىد ۋە ئىشەنچىسىنى دەپسەندە قىلىپ، چۈشكۈنلۈك ۋە زەئىپلىككە «ئاق» قا خۇمار بولغاندەك ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن كۆنۈپ قالدى. ئۇلارغا يېتەرلىك قابىلىيەت، بېجىرىم تەن، كەڭ ـ تاشا ئىمكانىيەت، يېتەرلىك پۇرسەت، ياخشى شارائىت قۇچاق ئېچىپ تۇرسىمۇ، ۋۇجۇدىدا چوڭقۇر ئىشەنچ، كۈچلۈك ئىرادە، يېمىرىلمەس روھ كەمچىل بولغاچقا، ئۆزىنى تاشلىۋېتىپ، جەمئىيەتنىڭ داشقاللىرىغا ئايلىنىپ قالماقتا.

ھاياتلىق مۇساپىمىزگە سوغۇققانلىق بىلەن نەزەر سالساق، چۈشكۈنلۈك ۋە ئۈمىدسىزلىكنىڭ ئىسسىق قانلىرىمىزغا چوڭقۇر سىڭىپ، روھىيەت تۇپرىقىمىزغا ئىرماش ـ چىرماش يىلتىز تارتىپ، ئىشەنچ تۇيغۇمىزنى كۈندىن ـ كۈنگە ئاجىزلاشتۇرۇپ، قەلبىمىزگە غاپىللىق تۇمانلىرىنى پۈركۈپ، ھالاكەت مەنزىلىگە تۈرتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى روشەن ھېس قىلالايمىز. ئائىلە ئىشلىرى راۋاج تاپمىغان ئەرلەر ئائىلە ئەزالىرىدىن؛ خىزمىتىدە نەتىجە يارىتالمىغان يولداشلار خىزمەت ئورنىدىن؛ دەرستە ئۈزۈپ چىقالمىغان ئوقۇغۇچىلار ئوقۇتقۇچىدىن؛ زىرائىتىدىن ھوسۇل ئالالمىغان دېھقان يەردىن؛ سودىسى ئاقمىغان سودىگەر خېرىداردىن؛ كېتىۋېتىپ مۈدۈرۈپ كەتكەنلەر يولدىن؛ مەنزىلگە ۋاقتىدا يېتىپ بارالمىغان كارۋان ۋاقىتتىن؛ تۈرلۈك ئىشلاردا ئۇتۇق قازىنالمىغانلار پۇرسەتتىن ئاغرىنىش بىر خىل ئىرادىسىزلىكنىڭ، روھى كەمتۈكلۈكنىڭ ئالامىتى بولۇپ، ئۇ ئادەمنى تۇيدۇرماستىنلا چۈشكۈنلۈك كېسىلىگە گىرىپتار قىلىدۇ. رېئاللىقتىن رەنجىش، باشقىلاردىن ئاغرىنىش، ئويلىنىشتىن، زىددىيەتتىن ئۆزىنى چەتكە ئېلىش، مەسئۇلىيەتتىن قېچىش، كۆرەلمەسلىك، غەيۋەت ـ شىكايەت، ناتوغرا رىقابەت قاتارلىق ئامىللار چۈشكۈنلۈكنى قۇلايلىق شارائىت بىلەن تەمىنلەپ، ئۇنىڭ كىشىلەرنىڭ روھى قاتلاملىرىغا يامرىشى ئۈچۈن مۇستەھكەم ئۇل سالىدۇ. ئادەم دۇنياغا كۆز ئاچقانىكەن، نېمە ئۈچۈن ياشاشنى، قانداق ياشاشنى بىلىشى، شۇنداقلا ھاياتلىقنىڭ ماھىيىتىنى چوڭقۇر چۈشىنىشى كېرەك. ھاياتلىقنىڭ نېمىگە موھتاج ئىكەنلىكىنى، موھتاجلىقنىڭ ھاياتلىقتىن نېمىلەرنى تەلەپ قىلىدىغانلىقىنى ئالدىن ئويلىشى ھەم روھىي جەھەتتىن مۇكەممەل تەييارلىق كۆرۈشى زۆرۈر. چۈنكى، ھاياتلىقنىڭ مۇساپىسى تۈپ ـ تۈز ئەمەس. ئۇنىڭغا نۇرغۇن سىرلار يوشۇرۇنغان. شۇڭا، ھەر بىر ئەقىل ئىگىسى تۈرلۈك ئوڭۇشسىزلىقلارغا ئۇچرىغاندا ھەرگىزمۇ چۈشكۈنلىشىپ بەل قويۇۋەتمەسلىكى، بەلكى ئۈمىدۋار، ئىشەنچكە تولغان بولۇشى، ھەرقانداق ئىشتا مەغلۇبىيەتنىڭ غەلىبىگە ئورۇن بېرىدىغانلىقى، مۈشكۈلاتنىڭ ئاسايىشلىققا ئۆزگىرىدىغانلىقى، بارلىق ئوڭۇشسىزلىقلارنىڭ ۋاقىتلىق ئىكەنلىكى، ئۇنىڭ ھامان ئۆتۈپ كېتىدىغانلىقىغا ھەقىقىي تۈردە ئىشەنچ تۇرغۇزۇشى لازىم. شۇنداق قىلغاندىلا ھاياتنى ھەقىقىي قىممەتكە ئىگە قىلغىلى، شۇنداقلا ھاياتلىق سەپىرىنى ئوڭۇشلۇق، مەنىلىك داۋاملاشتۇرغىلى بولىدۇ.

(ئاپتور: يوپۇرغا ناھىيىلىك سىياسىي كېڭەش ئىشخانىسىدا)

مۇھەررىر: ئىمام مۇھەممەت